אֲשֶׁר הִצִּיל אֶתְכֶם מִיַּד מִצְרַיִם וּמִיַּד
פַּרְעֹה אֲשֶׁר הִצִּיל אֶת־הָעָם מִתַּחַת
יַד־מִצְרָיִם: יא עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי־גָדוֹל
יְהוָה מִכָּל־הָאֱלֹהִים כִּי בַּדָּבָר אֲשֶׁר
זָדוּ עֲלֵיהֶם: יב וַיִּקַּח יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה
עֹלָה וּזְבָחִים לֵאלֹהִים וַיָּבֹא אַהֲרֹן וְכָל |
זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל לֶאֱכָל־לֶחֶם עִם־חֹתֵן מֹשֶׁה
לִפְנֵי הָאֱלֹהִים: שני יג וַיְהִי מִמָּחֳרָת
וַיֵּשֶׁב מֹשֶׁה לִשְׁפֹּט אֶת־הָעָם וַיַּעֲמֹד
הָעָם עַל־מֹשֶׁה מִן־הַבֹּקֶר עַד־הָעָרֶב:
יד וַיַּרְא חֹתֵן מֹשֶׁה אֶת כָּל־אֲשֶׁר־הוּא
עֹשֶׂה לָעָם וַיֹּאמֶר מַה־הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר
אַתָּה עֹשֶׂה לָעָם מַדּוּעַ אַתָּה יוֹשֵׁב לְבַדֶּךָ
וְכָל־הָעָם נִצָּב עָלֶיךָ מִן־בֹּקֶר עַד־עָרֶב:

אונקלוס

יי דִּי שַׁזִּיב יַתְכוֹן מִידָא דְמִצְרָאֵי וּמִידָא דְפַרְעֹה דִּי שַׁזִּיב
וַית עַמָּא מִתְּחוֹת מַרְוַת מִצְרָאֵי: יא כְּעַן יָדַעְנָא אֲרֵי רַב יי
וְלֵית אֱלָהּ בַּר מִנֵּהּ אֲרֵי בְּסִתְגְּמָא דְּחַשִּׁיבוּ מִצְרָאֵי לְמִדַּן
יַת יִשְׂרָאֵל בֵּהּ דְּנִנּוּן: יב וְקָרִיב יִתְרוֹ חֲמוּהִי דְמֹשֶׁה עֲלָוָן
וְנִכְסַת קוּדְשִׁין קֳדָם יי וַאֲתָא אַהֲרֹן וְכֹל וָסְבֵי יִשְׂרָאֵל לְמֵיכַל
לַחְמָא עִם חֲמוּהִי דְמֹשֶׁה קֳדָם יי: יג וַהֲוָה מִיּוֹמָא דְבַתְרוֹהִי
וִיתֵב מֹשֶׁה לְמִדַּן יַת עַמָּא וְקָם עַמָּא עֲלָוהִי דְמֹשֶׁה מִן צַפְרָא
עַד רַמְשָׁא: יד וַחֲזָא חֲמוּהִי דְמֹשֶׁה יַת כָּל דְּהוּא עָבֵד
לְעַמָּא וַאֲמַר מָה סִתְגְּמָא הָדֵין דִּי אַתְּ עָבֵד לְעַמָּא מָה
דֵּין אַתְּ יָתֵב בִּלְחוֹדָךְ וְכָל עַמָּא קָיְמִין עֲלָוָךְ מִן צַפְרָא עַד
רַמְשָׁא: טו וַאֲמַר מֹשֶׁה לַחֲמוּהִי אֲרֵי אָתָן לִוָתִי עַמָּא
לְמִתְבַּע

מסרה הליל, [הרין נפק' ומ"י]. יא עתה, כ"ה כ"פ. גדול, [מ"ו]. מכל אלהים, כ'. זדו, ל' ומלרע [נגד כללי הדקדוק כי הוא מנחי עי"ן]. עליהם, [מ"י]. יב עלה, [מ"ו]. ויבא, [כו"ל מ"ו]. וכל זקני, ג'. לפני אלהים, ז' וכל קהלם דכוו' [כ"י נוסח ו' מ"ם מס"ג בראשים]. יג לשפט, [מ"ו]. ויעמוד, [כו"ל מ"ו]. מן הבקר, ל'. יד יושב, י"ז מ"ל בפסוק. טו יבא, [מ"ו].

ת"א כי בדבר קומה יא. ויקח יתרו האלילים כד זבחים קיו. ויבא אהרן בנכוס קד. וישב משה מנושם ל. ויעמד העם בנכוס מא.

טו וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְחֹתְנוֹ כִּי־יָבֹא אֵלַי הָעָם

לדרש

לִדְרֹשׁ אֱלֹהִים׃ טז כִּי־יִהְיֶה לָהֶם דָּבָר
בָּא אֵלַי וְשָׁפַטְתִּי בֵּין אִישׁ וּבֵין רֵעֵהוּ
וְהוֹדַעְתִּי אֶת־חֻקֵּי הָאֱלֹהִים וְאֶת־תּוֹרֹתָיו׃
יז וַיֹּאמֶר חֹתֵן מֹשֶׁה אֵלָיו לֹא־טוֹב הַדָּבָר
אֲשֶׁר אַתָּה עֹשֶׂה׃ יח נָבֹל תִּבֹּל גַּם־
אַתָּה גַּם־הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר עִמָּךְ כִּי־כָבֵד
מִמְּךָ הַדָּבָר לֹא־תוּכַל עֲשֹׂתוֹ לְבַדֶּךָ׃
יט עַתָּה שְׁמַע בְּקֹלִי אִיעָצְךָ וִיהִי אֱלֹהִים
עִמָּךְ הֱיֵה אַתָּה לָעָם מוּל הָאֱלֹהִים
וְהֵבֵאתָ אַתָּה אֶת־הַדְּבָרִים אֶל־הָאֱלֹהִים׃
כ וְהִזְהַרְתָּה אֹתָם אֶת־הַחֻקִּים וְאֶת־
הַתּוֹרֹת וְהוֹדַעְתָּ לָהֶם אֶת־הַדֶּרֶךְ יֵלְכוּ
בָהּ וְאֶת־הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר יַעֲשׂוּן׃ כא וְאַתָּה
תֶחֱזֶה מִכָּל־הָעָם אַנְשֵׁי־חַיִל יִרְאֵי
אֱלֹהִים אַנְשֵׁי אֱמֶת שֹׂנְאֵי בָצַע וְשַׂמְתָּ עֲלֵהֶם שָׂרֵי אֲלָפִים שָׂרֵי מֵאוֹת שָׂרֵי

חמשים

לְמִתְבַּע אֶלְפָּן מִן קָדָם יְיָ׃ טז כַּד הֲוֵי לְהוֹן דִּינָא אָתָן לְוָתִי
וְדָאיְנָנָא בֵּין גַּבְרָא וּבֵין חַבְרֵהּ וּמְהוֹדַעְנָא לְהוֹן יַת קְיָמַיָּא
דַיְיָ וְיַת אוֹרָיָתֵהּ׃ יז וַאֲמַר חֲמוֹהִי דְמֹשֶׁה לֵהּ לָא תַקִּין
פִּתְגָּמָא דְּאַתְּ עָבֵד׃ יח מִלָּאָה תִּלָּאָה אַף אַתְּ אַף עַמָּא
הָדֵין דְּעִמָּךְ אֲרֵי יַקִּיר מִנָּךְ פִּתְגָּמָא לָא תְּכוֹל לְמֶעְבַּדֵהּ
בִּלְחוֹדָךְ׃ יט כְּעַן קַבֵּל מִנִּי אֶמְלֵכְנָךְ וִיהֵי מֵימְרָא דַיְיָ בְּסַעְדָּךְ
הֱוֵי אַתְּ לְעַמָּא (תִּבַּע) אֶלְפָּן מִן קָדָם יְיָ וּתְהֵי מַיְתֵי אַתְּ יַת
פִּתְגָּמַיָּא לְקָדָם יְיָ׃ כ וְתַזְהַר יַתְהוֹן יַת קְיָמַיָּא וְיַת אוֹרַיְתָא
וּתְהוֹדַע לְהוֹן יַת אוֹרְחָא דִּיהָכּוּן בַּהּ וְיַת עוֹבָדָא דִּיעְבְּדוּן׃
כא וְאַתְּ תֶּחֱזֵי מִכָּל עַמָּא גֻּבְרִין דְּחַיְלָא דַיְיָ גֻּבְרִין
דְּקִשׁוֹט דְּסָנְן לְקַבָּלָא מָמוֹן וּתְמַנֵּי עֲלֵיהוֹן רַבְּנֵי אַלְפִין

דבני

מסרה לדכוס, ל' [ח"ו]. טז יהיה, [פ"ל המתג בה"ל, כי ויהיה בלי מתג' וכי"פ סניהם במסג]. והודעתי, כ' [מ"ו]. תוכסיו, ג' וכ"כ [כ"ל מו"ק וח"ו חכין ומ"י]. יז לטר, [במרכא]. לחה, [בטפחא]. יח נבל, ל' [וח"ו]. תבל, ל' [וח"ו]. לחה, [בז"ג]. עשהו, ל' וח'. יט עמה, כ"ה כ"פ. טיעלך, ג' [ומ"י]. היה, ג' [ב"י נורא ז']. כ והזהרתה, ג' ב' חס' ודין מ"ל ה"ל. הבוכח, [מו"ק וח"ו חכין]. והודעת, [מ"ו]. הדרך, ל' [מכעין בי' לטר]. ולח המעשה, ל'. יעשון, ה' [ומ"ו ונו"ן בסוף]. כא ירא, ב' לכו במטו ולטברה. שנאי, [ח"ו והשי"ן במוכח]. עלהם, י"ג חס'.

ת"א והודעת להם מועד קטן ה קדושין ב בבא קמא לע מליעא ל. ושמת עלהם סנהדרין יח.

רש"י

יבא. כי בא לשון הווה: לדרש אלהים [illegible]

חֲמִשִּׁים וְשָׂרֵי עֲשָׂרֹת׃ כב וְשָׁפְטוּ אֶת־
הָעָם בְּכָל־עֵת וְהָיָה כָּל־הַדָּבָר הַגָּדֹל
יָבִיאוּ אֵלֶיךָ וְכָל־הַדָּבָר הַקָּטֹן יִשְׁפְּטוּ־
הֵם וְהָכֵל מֵעָלֶיךָ וְנָשְׂאוּ אִתָּךְ׃ כג אִם
אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה תַּעֲשֶׂה וְצִוְּךָ אֱלֹהִים
וְיָכָלְתָּ עָמֹד וְגַם כָּל־הָעָם הַזֶּה עַל־
מְקֹמוֹ יָבֹא בְשָׁלוֹם׃ שלישי כד וַיִּשְׁמַע
מֹשֶׁה לְקוֹל חֹתְנוֹ וַיַּעַשׂ כֹּל אֲשֶׁר אָמָר׃
כה וַיִּבְחַר מֹשֶׁה אַנְשֵׁי־חַיִל מִכָּל־יִשְׂרָאֵל
וַיִּתֵּן אֹתָם רָאשִׁים עַל־הָעָם שָׂרֵי אֲלָפִים
שָׂרֵי מֵאוֹת שָׂרֵי חֲמִשִּׁים וְשָׂרֵי עֲשָׂרֹת׃
כו וְשָׁפְטוּ אֶת־הָעָם בְּכָל־עֵת אֶת־הַדָּבָר
הַקָּשֶׁה יְבִיאוּן אֶל־מֹשֶׁה וְכָל־הַדָּבָר
הַקָּטֹן יִשְׁפְּטוּ הֵם׃ כז וַיְשַׁלַּח מֹשֶׁה אֶת־חֹתְנוֹ וַיֵּלֶךְ לוֹ אֶל־אַרְצוֹ׃ פ רביעי

יט א בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי לְצֵאת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּיּוֹם הַזֶּה בָּאוּ מִדְבַּר
סיני

אונקלוס

רַבָּנֵי מָאוֹתָא רַבְּנֵי חַמְשִׁין וְרַבְּנֵי עֲשׂוֹרָיָתָא׃ כב וִידוֹנוּן יַת
עַמָּא בְּכָל עִדָּן וִהֵי כָּל פִּתְגָם רַב יַיְתוּן לְוָתָךְ וְכָל פִּתְגָם
זְעֵר יְדוֹנוּן אִנּוּן וְיִקְלוּן מִנָּךְ וְיִסּוֹבְרוּן עִמָּךְ׃ כג אִם יַת
פִּתְגָמָא הָדֵין תַּעְבֵּד וְיַפְקְדִנָּךְ יְיָ וְתִיכוֹל לְמֵיקָם וְאַף כָּל
עַמָּא הָדֵין עַל אַתְרֵהּ יְהַךְ בְּשְׁלָם׃ כד וְקַבִּיל מֹשֶׁה לְמֵימְרָא
דְחָמוֹהִי וַעֲבַד כֹּל דִּי אֲמַר׃ כה וּבְחַר מֹשֶׁה גֻּבְרִין דְּחַיְלָא
מִכָּל יִשְׂרָאֵל וּמַנִּי יַתְהוֹן רֵישִׁין עַל עַמָּא רַבְּנֵי אַלְפִין רַבְּנֵי
מָאוֹתָא רַבְּנֵי חַמְשִׁין וְרַבְּנֵי עֲשׂוֹרָיָתָא׃ כו וְדָיְנִין יַת עַמָּא
בְּכָל עִדָּן יַת פִּתְגָם קָשֵׁי מְיַתְּן לְוָת מֹשֶׁה וְכָל פִּתְגָם זְעֵר
דָּיְנִין אִנּוּן׃ כז וְשַׁלַּח מֹשֶׁה יַת חָמוֹהִי וַאֲזַל לַהּ לְאַרְעַהּ׃
א בְּיַרְחָא תְּלִיתָאָה לְמִפַּק בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאַרְעָא דְמִצְרַיִם

ביוסא

מסרה עטרת, כו"ל מ"ו. כב הגדל, [מ"ו]. יגיאון, ע' [מ"י וכל לוקי' דכוו']. כג ולוך, ג' לנגיד. ויכלם, ל'. עמד, [מ"ו]. וגם כל העם, ה'. על מקמו, ג' והתנוגנם, [כו"ל מ"ו]. יבא, [ה"ו]. בשלום, [מ"ו]. כד וישמע, ד'. לקול, [מ"ו]. כה חמש, [ה"ו]. לאלפים, ג' נאוכ'. על העם, מ'. מאות, [מ"ו]. עשרת, כו"ל מ"ו. כו הקשה, ה' פת"ח בגלי' [כ"ל מנו"ן]. יגיאון, [ל' ומל"מ ומו"ן בסוף]. ישפטו, קדמא ישפטו מכיכא ישפטו. הם, י"ב פ"ב ושאלה המה. יט א בחדש, ז' ר"ב [ל"ל ומ"ו ר"ב]. לצאת בני, נ'. ביום הזה, ו'.

ת"א ושפטו את מנהדרין לה. כל הדבר מנהדרין יו"ם. והקל מעליך מנהדרין יז. וגם כל העם פס ז. בחדש השלישי לאת הפנה נ. ביום הזה באו סנה פו. מדבר סיני נס פע.

י וּבְיוֹם שִׂמְחַתְכֶם וּבְמוֹעֲדֵיכֶם וּבְרָאשֵׁי
חָדְשֵׁיכֶם וּתְקַעְתֶּם בַּחֲצֹצְרֹת עַל
עֹלֹתֵיכֶם וְעַל זִבְחֵי שַׁלְמֵיכֶם וְהָיוּ לָכֶם
לְזִכָּרוֹן לִפְנֵי אֱלֹהֵיכֶם אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם: פ חמישי יא וַיְהִי בַּשָּׁנָה הַשֵּׁנִית
בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בְּעֶשְׂרִים בַּחֹדֶשׁ נַעֲלָה
הֶעָנָן מֵעַל מִשְׁכַּן הָעֵדֻת: יב וַיִּסְעוּ בְנֵי־
יִשְׂרָאֵל לְמַסְעֵיהֶם מִמִּדְבַּר סִינָי וַיִּשְׁכֹּן
הֶעָנָן בְּמִדְבַּר פָּארָן: יג וַיִּסְעוּ בָּרִאשֹׁנָה
עַל־פִּי יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה: יד וַיִּסַּע דֶּגֶל
מַחֲנֵה בְנֵי־יְהוּדָה בָּרִאשֹׁנָה לְצִבְאֹתָם
וְעַל־צְבָאוֹ נַחְשׁוֹן בֶּן־עַמִּינָדָב: טו וְעַל־
צְבָא מַטֵּה בְּנֵי יִשָּׂשכָר נְתַנְאֵל בֶּן־
צוּעָר: טז וְעַל־צְבָא מַטֵּה בְּנֵי זְבוּלֻן
אֱלִיאָב בֶּן־חֵלֹן: יז וְהוּרַד הַמִּשְׁכָּן וְנָסְעוּ
בְנֵי־גֵרְשׁוֹן וּבְנֵי מְרָרִי נֹשְׂאֵי הַמִّשְׁכָּן:
יח וְנָסַע דֶּגֶל מַחֲנֵה רְאוּבֵן לְצִבְאֹתָם
וְעַל־צְבָאוֹ אֱלִיצוּר בֶּן־שְׁדֵיאוּר: יט וְעַל־
צְבָא מַטֵּה בְּנֵי שִׁמְעוֹן שְׁלֻמִיאֵל בֶּן־
צוּרִישַׁדָּי: כ וְעַל־צְבָא מַטֵּה בְּנֵי־גָד
אֶלְיָסָף בֶּן־דְּעוּאֵל: כא וְנָסְעוּ הַקְּהָתִים
נֹשְׂאֵי הַמִּקְדָּשׁ וְהֵקִימוּ אֶת־הַמִּשְׁכָּן
עַד־בֹּאָם: כב וְנָסַע דֶּגֶל מַחֲנֵה בְנֵי־
אֶפְרַיִם לְצִבְאֹתָם וְעַל־צְבָאוֹ אֱלִישָׁמָע
בֶּן־עַמִּיהוּד: כג וְעַל־צְבָא מַטֵּה בְּנֵי
מְנַשֶּׁה גַּמְלִיאֵל בֶּן־פְּדָהצוּר: כד וְעַל־
צְבָא מַטֵּה בְּנֵי בִנְיָמִן אֲבִידָן בֶּן־גִּדְעוֹנִי: כה וְנָסַע דֶּגֶל מַחֲנֵה בְנֵי־דָן מְאַסֵּף לְכָל־
הַמַּחֲנֹת לְצִבְאֹתָם וְעַל־צְבָאוֹ אֲחִיעֶזֶר בֶּן־עַמִּישַׁדָּי: כו וְעַל־צְבָא מַטֵּה בְּנֵי
אָשֵׁר פַּגְעִיאֵל בֶּן־עָכְרָן: כז וְעַל־צְבָא מַטֵּה בְּנֵי נַפְתָּלִי אֲחִירַע בֶּן־עֵינָן: כח אֵלֶּה
מַסְעֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לְצִבְאֹתָם וַיִּסָּעוּ: ס כט וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְחוֹבָב בֶּן־רְעוּאֵל
המדיני

מִסַּנְאֵיכוֹן: י וּבְיוֹם חֶדְוַתְכוֹן וּבְמוֹעֲדֵיכוֹן וּבְרֵישֵׁי יַרְחֵיכוֹן
וְתִתְקְעוּן בַּהֲצֹצְרָתָא עַל עֲלָוָתְכוֹן וְעַל נִכְסַת קוּדְשֵׁיכוֹן
וִיהֹוֶן לְכוֹן לְדוּכְרָנָא קֳדָם אֱלָהְכוֹן: יא וַהֲוָה בְּשִׁתָּא תְנִינָתָא
בְּיַרְחָא תְנִינָא בְּעַשְׂרִין לְיַרְחָא אִסְתַּלַּק עֲנָנָא מֵעֲלֵי
מַשְׁכְּנָא דְסַהֲדוּתָא: יב וּנְטָלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְמַטְלָנֵיהוֹן
מִמַּדְבְּרָא דְסִינַי וּשְׁרָא עֲנָנָא בְּמַדְבְּרָא דְפָארָן: יג וּנְפַל
בְּקַדְמֵיתָא עַל מֵימְרָא דַיְיָ בִּידָא דְמֹשֶׁה: יד וּנְטַל טַקַס
מַשְׁרִית בְּנֵי יְהוּדָה בְּקַדְמֵיתָא לְחַיְלֵיהוֹן וְעַל חֵילַהּ נַחְשׁוֹן
בַּר עַמִּינָדָב: טו וְעַל חֵילָא דְשִׁבְטָא דִבְנֵי יִשָּׂשכָר נְתַנְאֵל
בַּר צוּעָר: טז וְעַל חֵילָא דְשִׁבְטָא דִבְנֵי זְבוּלֻן אֱלִיאָב בַּר
חֵילוֹן: יז וּסְתַּפְּרַק מַשְׁכְּנָא וְנָטְלִין בְּנֵי גַרְשׁוֹן וּבְנֵי מְרָרִי
נָטְלֵי מַשְׁכְּנָא: יח וּנְטַל טַקַס מַשְׁרִית רְאוּבֵן לְחַיְלֵיהוֹן וְעַל
חֵילַהּ אֱלִיצוּר בַּר שְׁדֵיאוּר: יט וְעַל חֵילָא דְשִׁבְטָא דִבְנֵי
שִׁמְעוֹן שְׁלֻמִיאֵל בַּר צוּרִישַׁדָּי: כ וְעַל חֵילָא דְשִׁבְטָא דִבְנֵי
גָד אֶלְיָסָף בַּר דְּעוּאֵל: כא וְנָטְלִין בְּנֵי קְהָת נָטְלֵי מַקְדְּשָׁא
וּמְקִימִין יַת מַשְׁכְּנָא עַד מֵיתָיהוֹן: כב וְנָטַל טַקַס מַשְׁרִית
בְּנֵי אֶפְרַיִם לְחַיְלֵיהוֹן וְעַל חֵילַהּ אֱלִישָׁמָע בַּר עַמִּיהוּד:
כג וְעַל חֵילָא דְשִׁבְטָא דִבְנֵי מְנַשֶּׁה גַּמְלִיאֵל בַּר פְּדָהצוּר:
כד וְעַל חֵילָא דְשִׁבְטָא דִבְנֵי בִנְיָמִין אֲבִידָן בַּר גִּדְעוֹנִי:
כה וְנָטַל טַקַס מַשְׁרִית בְּנֵי דָן מַכְנִישׁ לְכָל מַשְׁרְיָתָא לְחַיְלֵיהוֹן
וְעַל חֵילַהּ אֲחִיעֶזֶר בַּר עַמִּישַׁדָּי: כו וְעַל חֵילָא דְשִׁבְטָא
דִבְנֵי אָשֵׁר פַּגְעִיאֵל בַּר עָכְרָן: כז וְעַל חֵילָא דְשִׁבְטָא דִבְנֵי
נַפְתָּלִי אֲחִירַע בַּר עֵינָן: כח אִלֵּין מַטְלָנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְחַיְלֵיהוֹן
וּנְטָלוּ: כט וַאֲמַר מֹשֶׁה לְחוֹבָב בַּר רְעוּאֵל מִדְיָנָאָה חֲמוּתֵי
דמשה

מסרה י ונמועדיכם, ל׳ ומלא דמלא. מדשכם, ל׳ חסר. נחצצרת, חסר דס׳. עלתיכם, חסר ג׳ ווי״ן. שלמיכם, מ״י. לזכרון, ה׳ מלא. אני ה׳, כו׳ כ״ג פ״ב. יא העדת, חסר. יב ממדבר, ב׳. וישכן, ד׳ חסר ודל מלא. יג בראשנה, כ״ג וח״י. על פי יהוה, ה׳. יד דגל, במונח. נחשון, ת״י. לצבאתם, חסר. ועל, ד׳ בעמין ונחד טעם וקי׳ לדי״ל במרכוס. נחשון, שמוש הפנעים והנפיליים כמו בכ״ם במדבר בר מנדשוני. יח והורד, ג׳ נאון לשון ומלא. נסעו, פ״ו כולם ח״ו. המשכן, לין כאן פיסקא. יח מחני׳ לאוכן, ל׳ ומלא דגל מחנה בני. לצבאתם, חסר. יט בני שמעון, י״ח נחורה. כ ועל צבא, ל׳ בטעם ב״ט פי׳ בד טעמא. בני גד, בלי מלרין. כא הקהתים, הקוף בשוא לבד ומ״י. המקדש, קדמא המשכן מנין המקדש. והקימו, מלא. בחס, חסר. ואין כאן פסקא והא״ם כ׳ סמלא בכ״י קדמון פסוקה. בני מנשה, י״ח נחורה. כד נדעוני, ל׳ ומלא. כה מלאסף, ד׳. המחנות, ג׳ חסר. כה לצבאתם, חסר. ויסעו, ג׳ חד ל״פ וחד ס״פ. כט לחובב, חסר. לרעואל, ג׳ בקמץ ומלא.

ת״א ובראשי שם כה. ותקעתם שם לה. לאש הנכה כל זבחים כמ עכרין ג יג. והוו לכם לזכרון לאש הנכה לב. אני ה׳ לאש הנכה לב. ויהי בשנה שם. ג תעניים כט. מדבר פארן שנה פט. ונסעו הקהתים עלוכין כ שטשות יו מנסוס לם.

כה וְנָסַע דֶּגֶל מַחֲנֵה בְנֵי־דָן מְאַסֵּף לְכָל־
הַמַּחֲנֹת לְצִבְאֹתָם וְעַל־צְבָאוֹ אֲחִיעֶזֶר בֶּן־עַמִּישַׁדָּי: כו וְעַל־צְבָא מַטֵּה בְּנֵי
אָשֵׁר פַּגְעִיאֵל בֶּן־עָכְרָן: כז וְעַל־צְבָא מַטֵּה בְּנֵי נַפְתָּלִי אֲחִירַע בֶּן־עֵינָן: כח אֵלֶּה
מַסְעֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לְצִבְאֹתָם וַיִּסָּעוּ: ס כט וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְחוֹבָב בֶּן־רְעוּאֵל
המדיני

רש״י

הלנו: (י) על עלותיכם. (ספרי ערכין יא) נקרבן נדור הכתוב מדבר: אני יי׳ אלהיכם. מכאן למדו מלכיו׳ עם זכרונות ושופרות שנאמר ותקעת׳ הרי שופרו׳ לזכרון הרי זכרונו׳ הרי ב׳ מלכיל׳ זו מלכיות וכולי: (יא) בחדש השני. נמצאת אתה לומר שנים עשר חדש חסר י׳ ימים עשו נחוכב שהרי בראש חדש אין סנו שם ולא נפשו עד עשרים נחייב לעשה הנאה: (יג) למסעיהם.

כמשפט המפורש למעלה דגליהם מי לאשון ומי אחרון: במדבר פארן. קברות התאוה נמדבר פארן היה ושם סנו ממקום זה: (יז) והורד המשכן. כיון שנטע דגל יהודה נכנסו אהרן ובניו ופרקו את הקרשים ונכנסו בה אח אהרון שנאמר (במדבר ד) ובא אהרן ובניו בנסוע המחנה ובני גרשון ובני מרלי פורקין המשכן וטוענין אותו בעגלות ואהרון וכלי הקדש על מנת

הַמִּדְיָנִי חֹתֵן מֹשֶׁה נָסְעִים | אֲנַחְנוּ אֶל־
הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה אֹתוֹ אֶתֵּן
לָכֶם לְכָה אִתָּנוּ וְהֵטַבְנוּ לָךְ כִּי־יְהוָה
דִּבֶּר־טוֹב עַל־יִשְׂרָאֵל: ל וַיֹּאמֶר אֵלָיו
לֹא אֵלֵךְ כִּי אִם־אֶל־אַרְצִי וְאֶל־מֹולַדְתִּי
אֵלֵךְ: לא וַיֹּאמֶר אַל־נָא תַּעֲזֹב אֹתָנוּ
כִּי | עַל־כֵּן יָדַעְתָּ חֲנֹתֵנוּ בַּמִּדְבָּר וְהָיִיתָ
לָּנוּ לְעֵינָיִם: לב וְהָיָה כִּי־תֵלֵךְ עִמָּנוּ
וְהָיָה | הַטּוֹב הַהוּא אֲשֶׁר יֵיטִיב יְהוָה
עִמָּנוּ וְהֵטַבְנוּ לָךְ: לג וַיִּסְעוּ מֵהַר יְהוָה
דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים וַאֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה
נֹסֵעַ לִפְנֵיהֶם דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים לָתוּר
לָהֶם מְנוּחָה: לד וַעֲנַן יְהוָה עֲלֵיהֶם יוֹמָם
בְּנָסְעָם מִן־הַמַּחֲנֶה: ס ששי ס לה וַיְהִי
בְּנָסְעַ הָאָרֹן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קוּמָה | יְהוָה
וְיָפֻצוּ אֹיְבֶיךָ וְיָנֻסוּ מְשַׂנְאֶיךָ מִפָּנֶיךָ:
ובנחה

דְּמֹשֶׁה נָטְלִין אֲנַחְנָא לַאֲתָרָא דִּי אֲמַר יְיָ יְתַהּ אֶתֵּן לְכוֹן
אִיתָא עִמָּנָא וְנוֹטֵיב לָךְ אֲרֵי יְיָ מַלִּיל לְאַיְתָאָה טָבָא עַל
יִשְׂרָאֵל: ל וַאֲמַר לֵהּ לָא אֵזַל אֶלָּהֵן לְאַרְעִי וּלְיַלְדוּתִי
אֵזַל: לא וַאֲמַר לָא כְּעַן תִּשְׁבּוֹק יָתָנָא אֲרֵי עַל כֵּן יְדַעְתְּ
כַּד הֲוֵינָא שָׁרַן בְּמַדְבְּרָא וּגְבוּרַן דְּאִתְעֲבִידַן לָנָא חֲזַיְתָא
בְּעֵינָךְ: לב וִיהֵי אֲרֵי תֵּזֵל עִמָּנָא וִיהֵי טָבָא הַהוּא דִּי יוֹטִיב
יְיָ עִמָּנָא וְנוֹטֵיב לָךְ: לג וּנְטָלוּ מִטּוּרָא דְּאִתְגְּלֵי עֲלוֹהִי יְקָרָא
דַּיְיָ מַהֲלַךְ תְּלָתָא יוֹמִין וַאֲרוֹן קְיָמָא דַּיְיָ נָטֵל קְדָמֵיהוֹן מַהֲלַךְ
תְּלָתָא יוֹמִין לְאַתְקָנָא לְהוֹן אֲתַר בֵּית מַשְׁרֵי: לד וַעֲנַן
יְקָרָא דַּיְיָ עֲלֵיהוֹן בְּיוֹמָא בְּמִטַּלְהוֹן מִן מַשְׁרִיתָא: לה וַהֲוָה
בְּמִטַּל אֲרוֹנָא וַאֲמַר מֹשֶׁה אִתְגְּלֵי יְיָ וְיִתְבַּדְּרוּן סַנְאָךְ וְיַעֲרְקוּן
בעלי

מסרה חסן, חסר וי"ו. נסעים, מ"ו. המקום, מלא. לכה, כך כ' בכ' וה"ה. והטבנו, ב' וחסר. טוב, ב' על המלך. ל חס. ל' ושאלת כי אל ארצי. מולדתי. כולם מלא. לא תעזב, כולם חסר, לחנו, חסר חנתנו, ל' וחסר. דמ'. והיית, מלא. לעינים, ל. לב ייטיב, מלא. והטבנו, חסר. לנ ואלון, מלא. בריח ה', כ"ז ז"ך פי'. נסע, כולם חסר. לתור, כולם מלא. מנוחה, מלא. לד וענן, ל' וא' ענן ה'. עליהם, מלא. בנסעם, ב' ובאו'. לה כון הפוכה. ויהי, ב' בטעם מגיה. בנסע, מ"ו דקדי ולא כ'. האלן. חסר. קומה, ב' בטעם מלרע ומלא ופסיק. ויפצו, ב' וחסר. איביך, מ"ו ומ"י. ויגסו, חסר. משנאיך, מלא.

ת"א ויסעו מדבר ה' שנת קיז חעניים כפ. ויהי בנסוע שנת קטו האלילים כל ידיס טו עקרי' מב פכ"מ.